

InTraRed

Innovation Transfer
Ready SMEs

**Priporočila
za
oblikovalce
javnih politik**
Upravljanje inovacij v dobi disrupcije

Kazalo vsebine

SEZNAM PREGLEDNIC	2
SEZNAM SLIK	2
OKRAJŠAVE.....	3
1. UVOD	4
1.1 Obseg	4
1.2 Cilji	4
1.3 Struktura.....	4
2. PODLAGA PROJEKTA.....	5
2.1 Pregled projekta	5
2.2 Cilji projekta.....	5
2.3 Partnerji projekta.....	5
Peloponeška univerza	5
Meath Partnership.....	6
Gospodarska zbornica Slovenije (GZS)	6
Innovation Training Center (ITC)	6
MCAST	6
INNOVADE LI.....	6
2.4 Rezultati projekta	7
Program poklicnega usposabljanja	7
3. PRISTOP IN METODOLOGIJA.....	8
3.1 Teoretična raziskava	8
3.2 Vprašalnik	8
4. ANALIZA.....	8
4.1 Opisna statistika.....	8
4.2 Kvalitativni rezultati.....	10
5. ZAKLJUČKI IN POTEK UKREPOV.....	18
5.1 Vloga strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje	18
5.2 Pomembnost upravljanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih	18

5.3 Spremembe Priporočila za oblikovalce javnih politikov za partnerstvo med malimi in srednje velikimi podjetji in strokovnjaki za poklicno izobraževanje in usposabljanje.....	18
6. PRILOGA.....	20
6.1 Vprašalnik INTRARED za PRIPOROČILA ZA OBLIKOVALCE JAVNIH POLITIK.....	20

SEZNAM PREGLEDNIC

Preglednica 1: Porazdelitev identitete udeležencev med državami partnericami..... 10

SEZNAM SLIK

Slika 1: Dodelitev udeležencev glede na državo stalnega prebivališča 9
Slika 2: Porazdelitev udeležencev glede na njihovo identiteto..... 9
Slika 3: Odstotek predstavnikov malih in srednje velikih podjetij, ki so seznanjeni z zakonodajo EU o inovacijah 10

OKRAJŠAVE

CCIS	Gospodarska zbornica Slovenije
CEO	Generalni izvršni direktor
EU	Evropska unija
ICT	Informacijske in komunikacijske tehnologije
INTRARED	Innovation Transfer Ready
ITC	Innovation Training Center
MCAST	Malteška fakulteta za umetnost, znanost in
R&D	Raziskave in razvoj
MSP-ji	Mala in srednje velika podjetja
UoP	Peloponeška univerza
VET	Poklicno izobraževanje in usposabljanje

1. UVOD

1.1 Obseg

V tem Priporočilu za oblikovalce javnih politik so predstavljeni rezultati empiričnega dela, ki je bilo opravljeno v kontekstu evropskega projekta "Innovation Transfer Ready SMEs – INTRARED" z namenom poudarjanja pomembnosti podpore upravljanju inovacij in krepitve povezav med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter malimi in srednje velikimi podjetji pri doseganju dolgoročnih družbenih in gospodarskih koristi.

Predstavlja ozadje projekta in glavne razloge za njegovo izvedbo. Povzema tudi metodološki pristop, ki je bil uporabljen za doseganje ciljev, zbrane empirične dokaze in analizo, opravljeno tekom različnih nalog, ki jih je doslej pripravila projektna skupina. V smislu geografskega obsega vključuje empirične dokaze, ki so jih zbrali partnerji in druge ključne interesne skupine iz naslednjih evropskih držav: Cipra, Grčije, Irske, Malte, Slovenije in Španije.

1.2 Cilji

V kontekstu projekta smo razvili mešan učni program za upravljanje inovacij za mala in srednje velika podjetja, da bi ponudili uporabne in konstruktivne informacije o vključevanju inovacij v dnevno poslovanje malih in srednje velikih podjetij. Učni program so ocenili partnerji projekta, izbrana mala in srednje velika podjetja ter strokovnjaki za poklicno izobraževanje in usposabljanje (VET).

Cilj tega dokumenta je analiza glavnih izsledkov ocenjevanja z namenom predstavitve rezultatov učnega programa in njegove povezave s potrebami malih in srednje velikih podjetij ter strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Poleg tega je cilj poudariti:

- 1) vlogo strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje pri podpori upravljanju inovacij v malih in srednje velikih podjetjih in spremembah pravil, ki so potrebne za večjo učinkovitost tega partnerstva na nenehno razvijajočem se trgu.
- 2) način, na katerega lahko širitev upravljanja inovacij v sektorju malih in srednje velikih podjetij pomaga pri njihovem poslovanju.

1.3 Struktura

Dokument sestavljajo naslednja poglavja:

- ✓ **Podlaga projekta:** V tem poglavju so analizirane glavne značilnosti projekta, vključno s cilji, partnerji, opravljenim delom in glavnimi rezultati.
- ✓ **Pristop in metodologija:** V tem poglavju je predstavljena metodologija, ki so se je držali z namenom optimizacije učnega programa za upravljanje inovacij.
- ✓ **Analiza:** V tem poglavju so informacije o glavnih rezultatih izvedene metodologije glede učnega programa za upravljanje inovacij in njegove povezave s predstavniki malih in srednje velikih podjetij in potrebami izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- ✓ **Zaključki in potek ukrepov:** V tem poglavju so predstavljeni glavni zaključki po analizi in potek ukrepov za uveljavljanje predlaganih pravil.
- ✓ **PRIOLOGE** vključno s podpornim gradivom in dokazi, na katere se sklicujejo v celotnem dokumentu.

2. PODLAGA PROJEKTA

2.1 Pregled projekta

Cilj projekta InTraRed je spodbuditi upravljanje inovacij v malih in srednje velikih podjetjih prek oblikovanja novih partnerstev med delovnim svetom in svetom ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Po letih gospodarske in politične krize se je v Evropo vrnila trdoživa gospodarska rast, nezaposlenost je v upadu in Evropa je pripravljena na polaganje temeljev za svojo prihodnost. Mala in srednje velika podjetja (MSP-ji) ter podjetniki imajo ključno vlogo pri prepoznavanju novih poti do bolj trajnostne in vključujoče rasti, saj je njihova vloga dvojna, in sicer ustvarjajo in širijo inovacije, hkrati pa nudijo zaposlitev.

Ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja predstavljajo ključni izobraževalni most med izobraževanjem in MSP-ji. Pri projektu InTraRed je poudarek na gradnji trdnih in trajnostnih učnih partnerstev med obema sektorjema z namenom iskanja odličnosti v upravljanju inovacij. Ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja so v najboljšem položaju, da razvijejo in uvedejo prilagojene vire, ki so potrebni pri podpori temu naglo razvijajočemu se področju.

2.2 Cilji projekta

S projektom InTraRed se želijo lotiti upravljanja inovacij malih in srednje velikih podjetij prek aktivnega sodelovanja s strokovnjaki za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja predstavljajo ključni izobraževalni most med malimi in srednje velikimi podjetji in izobrazbo. V postopku upravljanja inovacij znotraj podjetij pride pogosto do razcepljenosti in breme leži na plečih ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot glavnih nosilcev izobraževalnih interesov, ki se morajo lotiti te razcepljenosti. Kot odgovor na to razcepljenost bodo v okviru projekta InTraRed razvili in ponudili naslednje:

- ✓ mešan učni program za upravljanje inovacij za mala in srednje velika podjetja, s katerim bodo prepoznali čas in človeške vire, ki so na voljo v malih in srednje velikih podjetjih
- ✓ program poklicnega usposabljanja za strokovnjake za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ki jim bo pomagal zagotoviti nove vire učnih programov in usmerjal mala in srednje velika podjetja skozi postopek upravljanja inovacij.
- ✓ budno spremljanje najboljših praks z namenom razumevanja pomena inovacij in disrupcije ter učenje o tem, kakšni ljudje so za inovacijami v današnjem poslovnem svetu v vsaki državi partnerici
- ✓ dinamična spletna platforma, ki olajša mobilno učenje na zahtevo, in Priporočila za oblikovalce javnih politik na temo inovacij v dobi disrupcije, ki vam bo dal misliti in je rezultat uvedenih dejavnosti projekta.

2.3 Partnerji projekta

Peloponeška univerza

Peloponeška univerza je bila ustanovljena leta 2000. Njen sedež je v Tripoliju, zasnovali pa so jo na ravni integriranih šol v šestih mestih peloponeške regije (Tripoli, Šparta, Korint, Kalamata, Navplij in Patras). Univerza nudi študijske programe v vseh akademskih ciklih: dodiplomski, podiplomski in doktorski študij ter vseživljenjsko učenje in dejavnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Peloponeška univerza dinamično sodeluje (kot vodja ali kot partner) v številnih državnih in mednarodnih projektih s področja raziskav in razvoja (trenutno se izvaja 150 konkurenčnih raziskovalnih projektov: 68 mednarodno in 79 državno financiranih projektov v okviru programov Horizon 2020, Erasmus+ in programov nacionalnega strateškega referenčnega okvirja ter mnogih drugih). V univerzi so prek dogovorov, namenjenih spodbujanju prenosa in izmenjave znanja, ustvarjanju dolgoročnih partnerstev in priložnosti ter promociji raziskav, inovacij in podjetništva, stkali tesne povezave in sodelovanje z mnogimi državnimi in mednarodnimi ustanovami, kot so ministrstva, regije, občine, zbornice, instituti, raziskovalni centri, zasebne dobrodelne

ustanove itd., mednarodnimi organizacijami (npr. EU, EOCED, UNESCO, Svetovna banka) ter drugimi državnimi organizacijami (npr. Ministrstvo za šolstvo) ali akademskimi in raziskovalnimi ustanovami (npr. University of Cambridge, The Institute of Education, King's College, University of Oslo, University of Cyprus, University of Pompeu Fabra v Barceloni, Berlin Free University itd.).

Meath Partnership

Meath Partnership je neprofitna organizacija, ki je odgovorna za oblikovanje in uvedbo lokalnih in podeželskih programov za razvoj skupnosti v irskem okrožju Meath. Specializirani smo za krepitev zmožnosti lokalnih skupnosti prek oblikovanja in uvajanja vrste projektov in programov, s katerimi se skušamo zoperstaviti nenehnemu izključevanju in zapostavljanju. Odgovorni smo tudi za uvedbo programa za razvoj podeželja LEADER na svojem ozemlju in se posvečamo izboljšanju gospodarske, socialne in kulturne kakovosti življenja tako, da ustvarjamo trajnostne podeželske skupnosti v okrožju Meath. To nam uspeva s pomočjo kapitalskih naložb, priložnosti za usposabljanje in mentorske podpore pri razvoju in širitvi mikropodjetij, družbenih in lokalnih podjetij. Registrirani smo kot dobrodelna ustanova in imamo trenutno 27 redno zaposlenih.

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS)

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) zagotavlja nujne storitve za podjetja, ki poslujejo v Sloveniji, in je popoln lokalni partner za tuje vlagatelje. GZS so ustanovili pred več kot 160 leti, danes pa ima 7000 včlanjenih podjetij vseh velikosti in iz vseh regij. Gre za neprofitno nevladno neodvisno poslovno organizacijo, ki predstavlja interese svojih članov in je najvplivnejša poslovna organizacija v Sloveniji. GZS pod svojim okriljem združuje 24 panožnih zvez, ki predstavljajo vse sektorje slovenskega gospodarstva. GZS upravlja mrežo 13 regionalnih zbornic.

Innovation Training Center (ITC)

Innovation Training Center (ITC) je organizacija za usposabljanje in svetovanje s sedežem v Palmi de Mallorci (ES), ki nudi široko paleto storitev s področja inovativnih materialov in storitev (pristop R+D+I) z namenom promocije inovacij pri učenju, podjetništva in pomoči zagonskim podjetjem s poudarkom na turističnem in storitvenem sektorju.

Organizacija ima sedež v parku PARC BIT (ParcBit, Parc Balear d'innovació tecnològica, www.parcbit.es), posebnem parku, namenjenem promociji inovacij na področju ICT za podjetja in MSP-je, s poudarkom na tistih v turističnem sektorju. S svojo uveljavitvijo in izkušnjami so uspeli ustvariti poseben oddelek za raziskave in razvoj, namenjen razvoju in uvedbi inovativnih projektov. Njihova interdisciplinarna skupina strokovnjakov je sodelovala in upravljala številne raziskovalno-razvojne projekte in sestavila intenzivno omrežje različnih zasebnih in javnih organizacij: vladnih ustanov, tehnoloških centrov in javnih raziskovalnih organizacij na lokalni, regionalni, državni, evropski in mednarodni ravni.

V ITC se zanašajo na skupino delavcev srednjih let ali starejših delavcev, ki so zelo motivirani in polni inovativnih in ustvarjalnih zamisli, ki ne prinašajo samo dobrih rezultatov, pač pa tudi njihov doprinos k trajnostnosti ter dodatno izkoriščanje rezultatov projekta.

MCAST

Malteška fakulteta za umetnost, znanost in tehnologijo je bila ustanovljena leta 2001 in je vodilna malteška ustanova za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Na fakulteti si prizadevajo nuditi univerzalno dostopno poklicno in profesionalno izobraževanje in usposabljanje na mednarodni ravni, ki je prilagojeno potrebam posameznika in gospodarstva.

Na fakulteti MCAST vsako leto ponudijo priložnost za usposabljanje več kot 6000 rednim študentom. Fakulteto sestavlja šest ustanov:

- ✓ Institut za uporabne znanosti
- ✓ Institut za ustvarjalno umetnost
- ✓ Institut za strojništvo in prevoz
- ✓ Institut za poslovno vodenje in trženje
- ✓ Institut za javne storitve
- ✓ Institut za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo

INNOVADE LI

INNOVADE LI LTD je MSP s sedežem na Cipru in skupino strokovnjakov z večletnimi izkušnjami s podjetništvom, inovacijami, razvojem zagonskih podjetij, razvojem podjetniškega ekosistema in vnosom kulture, usposabljanjem za odrasle in poklicnim usposabljanjem, finančnim vodenjem, forenzičnim svetovanjem, oblikovanjem strateških vizij, ocenjevanjem podjetij, razvojem podjetij, izboljšanjem učinkovitosti, uporabo tehnologije z namenom vplivanja na pozitivne spremembe in akademskim razvojem ter usposabljanjem. INNOVADE sodeluje z organizacijami in jim pomaga vpeljati tehnološke novosti ter razviti in vpeljati orodja za produktivnost, komunikacije in trženje v njihove procese z namenom zagotavljanja večje učinkovitosti in donosnosti. Njihov osrednji cilj je nenehno prilagajanje novim idejam, tehnologijam in delovnim metodologijam, ki so povezane s potrebami strank in trenutnim delovnim in poslovnim ekosistemom s poudarkom na družbenem napredku mladih. V INNOVADE se zanimajo za zdrav razvoj novih podjetij in sodelujejo v različnih lokalnih in regionalnih iniciativah, ki promovirajo (družbeno) podjetništvo, inovativnost in ustvarjalnost, zlasti med mladimi.

2.4 Rezultati projekta

Program poklicnega usposabljanja

Cilj **programa poklicnega usposabljanja InTraRed** je pomagati izvajalcem izobraževanja in usposabljanja odraslih, ki pri tem sodelujejo neposredno z **lastniki in direktorji malih in srednje velikih podjetij ter izvršnim osebjem**, razvijati njihove sposobnosti in znanja pri razvoju potenciala upravljanja inovacij v okoljih malih in srednje velikih podjetij. VET ima ključno vlogo posrednika pri vzpostavitvi trajnostnih odnosov in vzajemno koristnih partnerstev med izobraževalno in poslovno skupnostjo. Zbliževanje sveta poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter poslovnega sveta je eden glavnih ciljev projekta InTraRed.

Na spletni platformi projekta (<https://elearning.intrared.eu/>), so pripravili učni program za upravljanje inovacij, portal za e-učenje in knjižnico s poslovnimi študijami, ki so jih navdihnile inovacije in promovirajo razumevanje, osveščanje in pripravljenost pridobiti inovacije v poslovnem sektorju. Vse je namenjeno neposredno direktorjem in lastnikom malih in srednje velikih podjetij in izvršnemu osebju v podjetjih. Prek poklicnega usposabljanja bomo izvajalce izobraževanja in usposabljanja odraslih spodbujali, da uporabljajo in integrirajo module ter navdihnjene študije v svoje trenutne učne prakse in pri tem razvijajo ključne sposobnosti in znanja za prenos upravljanja inovacij.

Učni program za upravljanje inovacij vključuje naslednje module:

- ✓ Modul 1 - Inovacije kot osnova
- ✓ Modul 2 - Gonila inovacij
- ✓ Modul 3 - Ekosistem inovacij
- ✓ Modul 4 - Organizacija inovacij
- ✓ Modul 5 - Upravljanje inovacij
- ✓ Modul 6 - Vodenje inovacij
- ✓ Modul 7 - Uvajanje inovacij I
- ✓ Modul 8 - Uvajanje inovacij II

Vse module spremljajo naslednji mojstrski seminarji:

- ✓ Modul 1 - Disruptivne inovacije in kako se jih lotiti
- ✓ Modul 2 - 4. industrijska revolucija in njen vpliv na vaše podjetje
- ✓ Modul 3 - Krmarjenje znotraj ekosistema inovacij
- ✓ Modul 4 - Organizacija inovacij
- ✓ Modul 5 - Upravljanje inovacij
- ✓ Modul 6 - Vodenje inovacij
- ✓ Modul 7 - Inovacije v praksi I

↳ Modul 8 - Inovacije v praksi II

3. PRISTOP IN METODOLOGIJA

Priporočila za oblikovalce javnih politik smo pripravili z več nivojskim metodološkim pristopom, pri čemer smo upoštevali različne načine zbiranja podatkov, uporabili rezultate ene naloge za razvijanje naslednjih nalog in vključili ključne nosilce interesov. Temeljnost raziskav in rezultate visoke kakovosti je projektna skupina zagotovila s kombinacijo tehnik zbiranja podatkov, ki se medsebojno dopolnjujejo. Tehnike zbiranja podatkov vključujejo teoretične raziskave in razdelitev vprašalnikov, ki so podrobneje opisani v nadaljevanju.

3.1 Teoretična raziskava

Faza zbiranja podatkov se začne z obsežno teoretično raziskavo, med katero prepoznamo in določimo dejavnike prenosa in upravljanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih. Za sistematično zbiranje vseh relevantnih informacij uporabljamo običajne iskalnike, kot so Google in Google Scholar. Poleg tega je projektna skupina zagotovila natančen in celosten pogled na glavne dejavnike inovacij v malih in srednje velikih podjetjih s pomočjo akademskih poročil in publikacij, relevantnih za določeno področje.

Na podlagi teoretičnih raziskav je projektna skupina razvila profil anketirancev, ki so izpolnili vprašalnik. Opredelili so tri kategorije anketirancev: a) člane partnerjev, ki sodelujejo pri projektu, b) izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja in c) predstavnike malih in srednje velikih podjetij.

3.2 Vprašalnik

Projektna skupina je razvila vprašalnik o Priporočila za oblikovalce javnih politik, ki vključuje glavne dejavnike in ovire prenosa inovacij v malih in srednje velikih podjetjih. Vprašalnik so nato poslali anketirancem, ki so jih s pomočjo orodij v obrazcih Google izbrali v fazi teoretične raziskave.

Med zbiranjem podatkov so redno spremljali odgovore in tako zagotovili uravnoteženo geografsko pokritost. Na koncu je v projektu sodelovalo 37 nosilcev interesov iz vseh držav, vključno s člani partnerjev, predstavniki malih in srednje velikih podjetij in strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ki so izpolnili anketo.

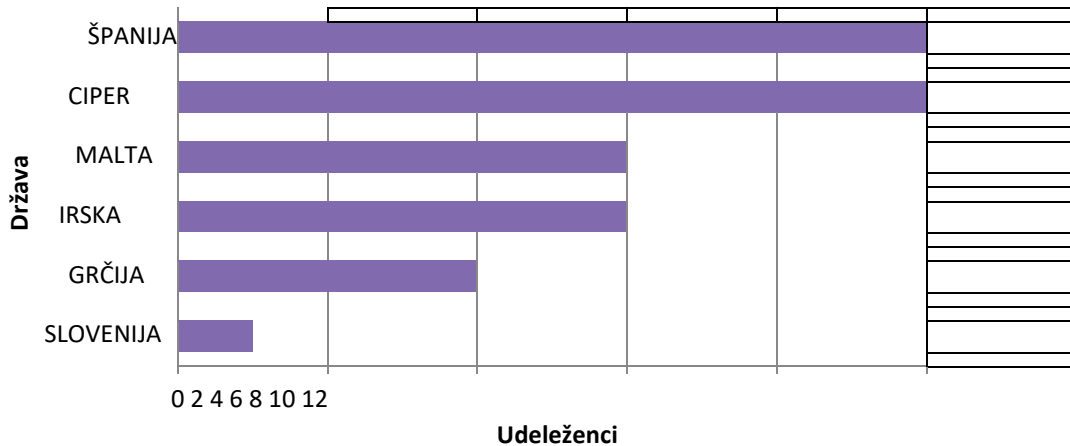
Vprašalnik je bil razdeljen na štiri glavne dele. Prvi del je vseboval splošne informacije o sodelujočih, v preostalih delih pa so bila vprašanja za vsako od treh kategorij anketirancev. Vprašalnik je na voljo v prilogi.

4. ANALIZA

V tem poglavju so predstavljene ključne točke in rezultati teoretične raziskave in vprašalnik. Glavni poudarek analize je identifikacija gonil in ovir upravljanja inovacij, kot so jih opisali člani partnerjev, predstavniki malih in srednje velikih podjetij in strokovnjaki za poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi. Analiza vključuje kvantitativne in kvalitativne izsledke, ki ponujajo pomembne informacije za razvoj ukrepov na podlagi izkušenj in tega, kar so se naučili med sodelovanjem pri projektu InTraRed.

4.1 Opisna statistika

Za začetek je bil glavni vidik analize zagotoviti uravnoteženo geografsko pokritost sodelujočih. Projektna skupina je skrbno nadzirala proces in tako dosegla sodelovanje članov vseh partnerjev. Dodelitev udeležencev glede na državo stalnega prebivališča je prikazana na naslednji sliki.

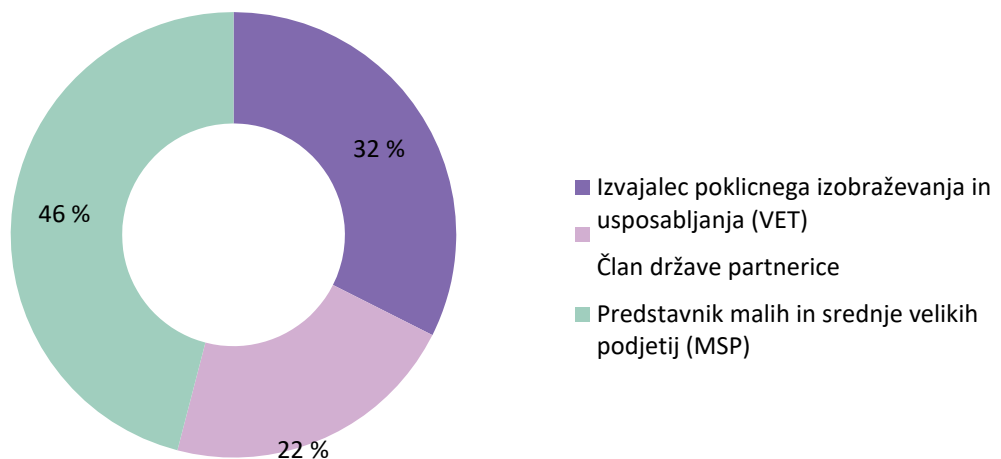

**Slovenija je zbrala odgovore vseh interesnih skupin in izpolnila samo en vprašalnik: 3 udeleženci iz kategorije VET in 3 udeleženci iz kategorije MSP.

Slika 1: Dodelitev udeležencev glede na državo stalnega prebivališča

Kot je razvidno iz zgornje sheme so pri izpolnjevanju vprašalnika sodelovale vse države partnerice. Državi z največ sodelujočimi sta Španija in Ciper, ki imata po deset (10) sodelujočih. Sledita Malta in Irska s šestimi (6) sodelujočimi, medtem ko jih je Grčija prispevala štiri (4). Slovenija je sestavila ciljno skupino s po 3 predstavniki iz kategorije VET in 3 predstavniki iz kategorije MSP, zbrala vse njihove odgovore in izpolnila samo en vprašalnik.

Še en pomemben parameter, ki bi ga bilo treba proučiti, so značilnosti vsakega udeleženca. Poudarek analize je na porazdelitvi sodelujočih v tri glavne kategorije anketirancev: člane partnerjev, predstavnike malih in srednje velikih podjetij (MSP) in strokovnjake za poklicno izobraževanje in usposabljanje (VET). Rezultati so prikazani na naslednji shemi.

Slika 2: Porazdelitev udeležencev glede na njihovo identiteto

Večina sodelujočih je bila predstavnikov malih in srednje velikih podjetij (46 %), kar je zelo pomemben delež, saj lahko nudi natančen opis potreb malih in srednje velikih podjetij na področju upravljanja inovacij. Poleg tega je pozitiven vidik tudi visok delež (32 %) izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET),

kar nudi pomemben vpogled v učinkovitost učnega programa. Poleg omenjenega je treba proučiti tudi razdelitev vsake kategorije anketirancev med sodelujočimi državami.

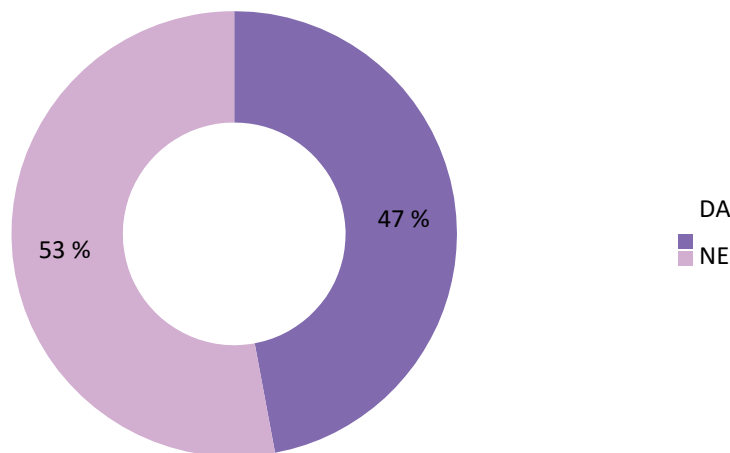
Preglednica 1: Porazdelitev identitete udeležencev med državami partnericami

DRŽAVA	ČLAN PARTNE	PRE DST	IZVA JAL	SKUPAJ
CIPER	0	10	0	10
GRČIJA	2	0	2	4
IRSKA	2	2	2	6
MALTA	1	2	3	6
SLOVENIJA**	1	0	0	1
ŠPANIJA	2	3	5	10
SKUPAJ	8	17	12	37

** Slovenija je sestavila ciljno skupino s po 3 predstavniki iz kategorije VET in 3 predstavniki iz kategorije MSP, zbrala odgovore vseh interesnih skupin in izpolnila samo en vprašalnik.

Na podlagi zgornje preglednice je večina predstavnikov MSP-jev iz Cipra, medtem ko ima Španija največ izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET). Zato bo vpliv teh držav pri razvoju Priporočila za oblikovalce javnih politik večji.

Še en vidik, ki je ključnega pomena za ustrezno izvedbo praks, predlaganih v učnem programu za upravljanje inovacij, je seznanjenost MSP-jev z najnovjšo evropsko zakonodajo s področja inovacij. Odgovori predstavnikov malih in srednje velikih podjetij so prikazani na naslednji shemi.

Slika 3: Odstotek predstavnikov malih in srednje velikih podjetij, ki so seznanjeni z zakonodajo EU o inovacijah

Več kot 50 % malih in srednje velikih podjetij ni seznanjenih z zakonodajo EU o inovacijah in se zato ne zavedajo priložnosti in ovir, ki obstajajo v procesu prenosa inovacij. Posledično ta mala in srednje velika podjetja težje uvajajo prakse, ki so predlagane v učnem programu za upravljanje inovacij v okviru tega projekta. Ne glede na to pa je določen delež MSP-jev (47 %) seznanjen z zakonodajo in tako boljše pripravljen na prenos inovativnih zamisli v svoje poslovanje.

4.2 Kvalitativni rezultati

Vprašalnik, ki smo ga razdelili med partnerje, temelji na ključnih vprašanjih, ki so namenjena boljšemu razumevanju težav, s katerimi se soočamo v projektu, prednosti predlaganega učnega programa in pomembnih parametrov pri vsakodnevnom poslovanju malih in srednje velikih podjetij. Pri analizi, ki sledi, so za vsako vprašanje predstavljeni obseg in glavni cilji z namenom razumevanja logike vprašanja in želenih rezultatov. Poleg tega so ključni rezultati sodelujočih opisani, sledijo pa posledice predlaganega Priporočila za oblikovalce javnih politik glede na izkušnje in to, kar smo se naučili. V naslednjih odstavkih je predstavljena analiza vsakega vprašanja.

Na katere metodološke izzive ste naleteli med pripravo učnega programa?

Področje vprašanja

Glavni namen tega vprašanja je analizirati potencialne težave, s katerimi se člani držav partneric soočajo pri pripravi učnega programa, in določiti dejavnike, ki predstavljajo izziv pri razvoju ukrepov, ki so predlagani za upravljanje inovacij v malih in srednje velikih podjetjih.

Ključni rezultati

Eden glavnih izzivov, s katerimi se partnerji soočajo pri pripravi učnega programa, je bil proces strnjenja zelo široke tematike upravljanja inovacij v 8 modulov z razumljivo vsebino, ki bi lahko pokrila večino potreb malih in srednje velikih podjetij. Poleg tega je bil pri partnerjih iz šestih (6) držav, ki so sodelovali pri pripravi učnega programa, drug izziv zagotoviti, da je bil razvoj vseh vsebin celosten, dopolnjen in relevanten za vse države, saj je status malih in srednje velikih podjetij v vsaki državi drugačen. Kljub temu pa je večina partnerjev potrdila, da vsebina učnega programa kljub izzivom izpolnjuje zahtevane kriterije.

"Glavni izziv je bila raznolikost, ki jo predstavljajo mala in srednje velika podjetja v državah partnericah, ter priprava strnjene in bogate vsebine, ki bi jo lahko uporabili v večini držav"

Implikacije Priporočila za oblikovalce javnih politika

Uspešnega prenosa inovacij ne dosežemo z enostavnim premikom inovacij v novo okolje. Potreben je razvoj metodologije, ki pripomore k temu, da proces prenosa inovacij napreduje in premaga potencialne prepreke. Ta metodologija je učinkovito predstavljena v učnem programu za upravljanje inovacij in se opira na znanje in sposobnosti različnih inovacijskih disciplin, ki so relevantne v vseh državah, ki sodelujejo pri projektu.

Na katera področja nesoglasij ali razhajanj ste naleteli med skupinskimi razpravami?

Področje vprašanja

Glavni namen tega vprašanja je določiti težave, s katerimi so se med skupinskimi razpravami soočili udeleženci, ter potencialne ovire pri uporabi predlaganega učnega programa in platforme za e-učenje.

Ključni rezultati

Večina sodelujočih ni zaznala večjih nesoglasij ali razhajanj. So pa izpostavili, da je izziv predstavljala težavnost spodbujanja udeležencev k sodelovanju v različnih dejavnostih in skupinskih razpravah. Če smo natančnejši, so sodelujoči poudarili, da je bil najzahtevnejši del izvajanje spletnega usposabljanja in ohranjanje osredotočenosti učencev zaradi tehničnih omejitev (nestabilne povezave, odsotnost kamer, težave z mikrofoni) in motečih dejavnikov v okoljih udeležencev. Poleg tega so izpostavili, da so v določenih primerih mala in srednje velika podjetja težka povezala svoje poslovne modele in načrte v predlagani modul zaradi delovanja v zelo specifičnih sektorjih.

"Občutne ovire med skupinskimi razpravami so predstavljale nizka udeležba in tehnične omejitve"

Implikacije Priporočila za oblikovalce javnih politika

Pomemben vidik pri procesu priprave učnega programa so bile tudi skupinske razprave. Skupinske razprave so bile ključnega pomena za vključevanje pogledov in predlogov vseh udeležencev in za pripravo celostnega učnega programa z dobro strukturo, ki bi zadovoljil večino potreb sodelujočih. Zato je bilo zelo pomembno izboljšati prisotnost ključnih interesnih skupin, kar je mogoče doseči z vključevanjem bolj interaktivnih praks.

Opišite potencialne stroške in prednosti predlaganega učnega programa

Področje vprašanja

Namen tega vprašanja je prepoznati potencialne stroške, ki bi lahko udeležencem preprečili uporabo učnega programa, in iskanje načinov znižanja teh stroškov. Po drugi strani je pomembno analizirati glavne vidike, ki bi lahko koristili udeležencem, in se osredotočiti nanje.

Ključni rezultati

Predlagani učni program pokriva vrsto zelo relevantnih tem v smislu inovacij, ki zelo zanimajo tako izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot tudi predstavnike malih in srednje velikih podjetij. Glavna potencialna korist učnega programa za večino udeležencev je bilo dejstvo, da so celotni učni program strnili v eno samo učno gradivo, ki je pripravljeno na uporabo s strani predstavnikov MSP-jev in odgovornih za izvajanje usposabljanja. Poleg tega so izpostavili, da je vsebina praktična in razumljiva, pridobljene sposobnosti in znanje izjemno relevantni, uporaba platforme pa intuitivna in enostavna. Mnogim udeležencem je celoten postopek ponudil priložnost za mreženje z evropskim ekosistemom in izmenjavo znanja ter dobrih praks, s katerimi bodo lahko premagali svoje težave.

Kar se tiče potencialnih stroškov, ki so rezultat učnega programa, večina udeležencev ni navedla dejavnikov, ki bi povzročili stroške. Ne glede na to je bilo poudarjeno, da lahko čas, namenjen seznanjanju s predlaganim učnim programom in vsebino, potencialno predstavlja strošek za mala in srednje velika podjetja ter izvajalce

poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Poleg tega lahko strošek predstavljajo tudi procesi prenosa inovacij, ki so jih mala in srednje velika podjetja pripravljena vpeljati po seznanjanju z vsebino.

"Glavne prednosti predstavljajo razvoj in uporaba praktičnega učnega programa in platforme ter priložnosti za mreženje in izmenjavo znanj. Po drugi strani lahko čas, namenjen seznanjanju z vsebino, predstavlja določene stroške."

**Implikacije
Priporočila za
oblikovalce javnih
politika**

Predlagani učni načrt za upravljanje inovacij sodelujočim malim in srednje velikim podjetjem ponudi pomemben vpogled in znanje glede ključnih vidikov inovacij, hkrati pa jim omogoči priložnost za izmenjavo dobrih praks in razvoj širšega omrežja za sodelovanje z namenom uvajanja metodologije prenosa inovacij. Zato lahko udeleženci z uvedbo predlagane metodologije za upravljanje inovacij pridobijo občutne koristi, kot so na primer izboljšana produktivnost, znižani stroški, večja konkurenčnost, prepoznavnost blagovne znamke, nova partnerstva in odnosi. Po drugi strani pa morajo biti potencialni stroški upoštevani in predstavljeni pozneje v predlaganem učnem programu, da se lahko MSP-ji in izvajalci VET dobro pripravijo na težave, ki jih čakajo pri uvajanju inovativnih rešitev v njihove procese.

All lahko navedete področja oziroma zadeve, ki niso bile učinkovito obravnavane v učnem programu? Zakaj ste tega mnenja?

**Področje
vprašanja**

Namen tega vprašanja je določiti področja v učnem načrtu, ki terjajo dodaten razmislek oziroma izboljšave načina, na katerega so predstavljena.

**Ključni
rezultati**

Večina udeležencev ni navedla področij oziroma zadev, ki niso bile učinkovito obravnavane v učnem programu. Bilo pa je nekaj predlogov glede dodatnega analiziranja gonil inovacij, kot so predpisi in priložnosti za financiranje. Poleg tega so nekateri udeleženci predlagali izboljšave učnega programa s tematskimi stebri o disruptivnih tehnologijah (npr. metavesolje, tehnologije XR ali blokovna veriga) in trajnostnosti v inovacijah. Navsezadnje bi lahko učni program vključeval praktične rešitve za izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki morajo znati pritegniti pozornost učencev.

"Predlagane so dodatne analize gonil inovacij skupaj z izboljšavami učnega programa s tematskimi stebri o disruptivnih tehnologijah in trajnostnosti v inovacijah"

**Implikacije
Priporočila za
oblikovalce javnih
politika**

Številni neformalni in formalni procesi lahko pripomorejo k razločevanju tem in zadev, s katerimi morajo biti sodelujoči seznanjeni. Člani projektne skupine lahko med uvedbo učnega programa upoštevajo pogovore z MSP-ji in izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) z določenega področja ter svoja opažanja.

Na bolj formalen način lahko vprašalnike uporabijo ob zaključku učnih sej tako, da MSP-ji in izvajalci VET prepoznajo zadeve, ki bi jih v učnem programu lahko obravnavali. Kjer so na voljo sredstva, je mogoče izpeljati razgovore z določenim vzorcem izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar bi omogočilo globlji vpogled v potrebe in težave učencev. Informacije, zbrane na ta način, so bolj kontekstualne in jih je mogoče uporabiti za pojasnjevanje odgovorov v vprašalniku¹.

¹ Ejaz H. (2016), Curriculum Design and Its Implications

Ali so katere od dejavnosti učencem predstavljale izziv?

Področje vprašanja

Namen tega vprašanja je prepoznati potencialne izzive za učence, da bi razumeli njihove potrebe in ustrezno prilagodili učni program.

Ključni rezultati

Dejavnosti so bile jasne in niso predstavljale posebnih izzivov za učence ali izvajalce usposabljanja. Eden od vidikov, ki bi lahko predstavljal izziv, je bil prilagajanje in uvedba predlaganega učnega programa v poslovanje malih in srednje velikih podjetij in sprememba vodstva znotraj organizacije. Poleg tega je premik proti dolgoročnim ciljem predstavljal težavo za določene učence. Udeleženci so potrebovali nekaj časa, da so se seznanili s platformo za e-učenje in njenimi značilnostmi.

"Prilagajanje predlaganih praks in premik proti dolgoročnim ciljem je predstavljal izziv za učence"

Implikacije Priporočila za oblikovalce javnih politika

Med uvedbo učnega programa je normalno, da določene dejavnosti predstavljajo večjo težavo za udeležence kot druge. Poleg tega lahko udeleženci iz različnih sektorjev ali držav naletijo na izzive pri različnih vrstah dejavnosti glede na svoje značilnosti. Zato je treba za uspešno izpeljavo učnega programa vsako dejavnost prilagoditi potrebam udeležencev.

Katere bi morale biti prioritete EU glede uvajanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih?

Področje vprašanja

Namen tega vprašanja je prepoznati trenutno situacijo v EU glede inovacij in določiti potrebne ukrepe za podporo in spodbudo malih in srednje velikih podjetij k vključevanju inovativnih rešitev v njihovo poslovanje.

Ključni rezultati

Večina udeležencev je poudarila pomembnost zagotavljanja denarne pomoči malim in srednje velikim podjetjem z namenom preizkušanja novih inovativnih tehnologij in podpiranja dodatnih dejavnosti, namenjenih povečanju produktivnosti in učinkovitosti ter izboljšanju dostopa do trga. Še en bistven dejavnik bi moral predstavljati prioriteto za EU, in sicer razvoj pobud z namenom a) premostitve razlik med inovacijami in izobrazbo, b) povezovanja akademske in raziskovalne skupnosti s podjetji.

Poleg tega bi se EU morala posvetiti uvedbi Priporočila za oblikovalce javnih politik, ki omogoča priložnosti za sinergije med MSP-ji, ki so pripravljene na prenos inovacij v svoje procese, hkrati pa spodbujajo izpopolnjevanje in prekvalificiranje osebja glede na svoje potrebe in omejitve. Sodelujoči so kot pomembne parametre v Priporočila za oblikovalce javnih politik EU predlagali tudi zmanjšanje birokratskih postopkov in izboljšanje infrastruktur v sektorju ICT

. EU bi morala zagotoviti, da se MSP-ji in strategije uvajanja inovacij držijo ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj ter drugih trajnostnih kriterijev.

Vse zgoraj navedeno bi moralo temeljiti na geografsko pogojenem Priporočila za oblikovalce javnih politik, ki upošteva raznolikost evropskih regionalnih kontekstov.

"EU mora poudariti zagotavljanje denarne pomoči malim in srednje velikim podjetjem in priložnosti za sinergije. Druga pomembna prioriteta je povezava med akademsko in raziskovalno skupnostjo in malimi in srednje velikimi podjetji"

Implikacije

Priporočila za oblikovalce javnih politik

Inovacije ostajajo bistvenega pomena za evropski gospodarski in družbeni sistem. Evropski gospodarski obeti so na splošno odvisni od inovacij, zlasti digitalnih, in tehnologij, ki premikajo meje, vključno z umetno inteligenco, internetom stvari, blokovno verigo, visoko zmogljivimi računalniki ter vključevanjem biologije v inženiring. Te tehnologije imajo potencial, da prinesejo preboj v produktivnosti, ki ga Evropa potrebuje, zato je treba podpirati njihov razvoj.² Evropa zagotavlja pobude za nadaljnjo krepitev sodelovanja med malimi in srednje velikimi podjetji ter za povezovanje in organizacijo univerz, industrij in vlad pri doseganju skupnih ciljev. Poleg tega je, kar se tiče usposobljene delovne sile, ena glavnih prioritet EU ustvarjanje boljših poti za te visoko kvalificirane posameznike, da bi privabili mednarodne strokovnjake ter spodbudili vrnitev Evropejcev, ki so zaposlitev poiskali drugje. Evropa je razvila pomembne programe in orodja za financiranje, da bi podprla inovacije, s katerimi bi lahko mala in srednje velika podjetja in drugi nosilci interesov financirali svoje inovativne zamisli.

Katere potrebe malih in srednje velikih podjetij se vam zdijo najpomembnejše na področju inovacij? Ali so obravnavane v učnem programu? Utemeljite svoj odgovor.

Področje vprašanja

Namen vprašanja je prepoznati potrebe MSP-jev na področju prenosa inovacij z namenom ocenjevanja in izboljšave predlaganega učnega programa projekta in procesa njegovega uvajanja.

Ključni rezultati

Kar se tiče najpomembnejših potreb malih in srednje velikih podjetij, so udeleženci izpostavili dejstvo, da imajo denarna sredstva in denarna pomoč ključno vlogo pri podpori njihovih inovativnih zamisli, ohranjanju njihovih podjetij in uvajanju sodobnih tehnologij, s katerimi se prilagajajo širitvam poslovanja. Mnogi predstavniki malih in srednje velikih podjetij so izpostavili tudi potrebo po dostopu do državnih/evropskih/globalnih omrežij na svojem področju v zameno za dobre prakse in zamisli. Pomembna potreba malih in srednje velikih podjetij je tudi povezovanje z mentorji in izvajalci usposabljanja s strokovnim znanjem s področja inovacij in tehnologije, ki bi jih lahko usmerjali pri vključevanju inovativnih rešitev in okolju prijaznejših operacijskih sistemov.

Učni program obravnava večino potreb malih in srednje velikih podjetij in učencem ponuja pomemben vpogled in znanje o teh potrebah. Pomembno dejstvo, ki pa ni v zadostni meri obravnavano v učnem programu in je ključnega pomena za preživetje malih in srednje velikih podjetij, je trenutna situacija pandemije bolezni COVID-19 oziroma način, na katerega lahko z inovacijami pripomoremo k premagovanju te težave.

² McKinsey Global Institute (2019), Innovation in Europe: Changing the game to regain a competitive edge

"V učnem programu je obravnavana večina potreb malih in srednje velikih podjetij, ki vključujejo denarno pomoč, dostop do omrežij, usposabljanje in strokovno znanje s področja prenosa inovacij. Vlogo inovacij pri pomoči malim in srednje velikim podjetjem pri premagovanju krize zaradi pandemije bolezni COVID-19 bi bilo treba podrobneje analizirati."

Implikacije
Priporočila za
oblikovalce javnih
politika

Med pripravo učnega programa je treba upoštevati določene cilje, ki morajo biti obravnavani. V primeru upravljanja inovacij so ključni vidiki, ki jih mora učni program obravnavati, potrebe malih in srednje velikih podjetij po vključevanju inovativnih zamisli v svoje vsakodnevno poslovanje. Glavni parametri, ki jih je mogoče obravnavati kot ključne potrebe za mala in srednje velika podjetja, vključujejo denarno pomoč, dostop do omrežij in strokovno znanje s področja inovacij. Zato bi učni program moral ponuditi vpogled v MSP-je, kar se tiče teh tem, in jih pripraviti, da bi bili bolj pripravljeni na inovacije.

Kaj je povod za inovacije? Kaj je bil povod, da ste postali lastnik/zaposleni v malem ali srednje velikem podjetju?

Področje
vprašanja

Namen vprašanja je prepoznati gonila inovacij in kriterije, ki bi lahko spodbudili razvoj malih in srednje velikih podjetij.

Ključni
rezultati

Večina predstavnikov malih in srednje velikih podjetij je poudarila, da je bil glavni motiv za ustanavljanje malega ali srednje velikega podjetja finančna korist, poleg izkoriščanja sposobnosti in izobrazbe, ki so jih pridobili z leti. Kar se tiče povoda za uvajanje inovativnih rešitev, je večina predstavnikov MSP-jev potrdila, da je bil glavni povod to, da želijo prispevati k proizvodnji novih izdelkov ali zamisli oziroma k izboljšavi izdelkov, prilagojenih potrebam strank. Nekatera mala in srednje velika podjetja so kot pomembne dejavnike za inovacije izpostavila potrebo po zapolnitvi obstoječe tržne niše in ustvarjanje dodatnih priložnosti v podeželskih skupnostih ter pridobivanje finančnih koristi in pozitivne publicitete.

"Glavni povod za prenos inovacij in za lastništvo/zaposlitev v malem ali srednje velikem podjetju je finančna korist dejavnosti. Pomembni razlogi za inovacije so tudi prispevek k razvoju skupnosti in zadovoljevanje potreb strank"

Implikacije
Priporočila za
oblikovalce javnih
politika

Finančna korist je bila vedno povod za razvoj mnogih poslovnih dejavnosti. Kar se tiče inovacij, so prednosti prenosa inovativnih rešitev lahko gospodarske, okoljske in družbene, zato lahko spodbudijo mala in srednje velika podjetja k aktivnemu sodelovanju na tem področju. S promocijo pozitivnega vpliva prenosa in upravljanja inovacij je mogoče doseči boljše sodelovanje malih in srednje velikih podjetij.

Navedite primere uspešnih praks pri omogočanju vloge inovacij v malih in srednje velikih podjetjih

Področje

vprašanja

Namen vprašanja je prepoznati prakse in primere, ki jih imajo MSP-ji in izvajalci VET za uspešne, z namenom razumevanja njihovih pričakovanj od uvedbe učnega programa za upravljanje inovacij.

Ključni

rezultati

Učinkovito rabo novih tehnologij, kot so umetna inteligenca in druge vrste avtomatizacije, XR, blokovna veriga in digitalne platforme, so sodelujoči navedli med uspešnimi praksami. Vključevanje inovacij v področje digitalnega trženja z namenom doseganja novega ciljnega občinstva ali širitve obstoječega je bilo prav tako omenjeno kot pomemben primer uspešnih inovacij. Nekateri udeleženci so poudarili učinkovitost in gospodarski razvoj, ki so ga med pandemijo dosegla mnoga zagonska podjetja v tehnološkem sektorju, ker so zadovoljila nove potrebe ljudi.

"Vključevanje novih tehnologij, kot so umetna inteligenca, blokovna veriga in inovativne rešitve za digitalno trženje, so obravnavane kot uspešne prakse"

Implikacije

Priporočila za oblikovalce javnih politika

Uspešne prakse in dobri primeri lahko igrajo pomembno vlogo v procesu prenosa inovacij, saj jih lahko mala in srednje velika podjetja ter izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja izkoristijo za premagovanje težav med prehodom k inovativnejšemu poslovanju. Zato je pomembno izboljšati izmenjavo znanja med udeleženci prek skupaj organiziranih dogodkov in vključevanja dobrih praks in primerov malih in srednje velikih podjetij, ki so pripravljena na inovacije.

Katere so potencialne težave pri načinu, na katerega se uporabljajo najboljše prakse v različnih kontekstih (države, vrste podjetij, področja uporabe v poslovne namene itd.)?

Področje

vprašanja

Namen tega vprašanja je prikazati potencialne težave, do katerih pride po uvedbi predlaganega učnega programa za upravljanje inovacij v različnih državah, in vrste podjetij z namenom določanja parametrov, ki lahko zagotovijo ustrezno uporabo metodologije v državah partnericah.

Ključni

rezultati

Vsaka država, podjetje in področje uporabe imajo različne potrebe in zato zahtevajo različne pristope. Čeprav je dobre prakse mogoče uporabiti, je treba zagotoviti, da so pristopi prilagojeni vsakemu primeru in scenariju posebej, če želimo uspešno zadovoljiti specifične potrebe. Glavne razlike med državami in sektorji, ki jih je treba upoštevati, so povezane z različnimi zakonodajami in poslovnimi okolji ter kulturnimi razlikami. Poleg tega prihaja do tehničnih težav med državami partnericami in različnimi področji uporabe, saj so nekatere države in sektorji bolj pripravljeni na inovacije in tehnologijo, medtem ko drugi niso tako odprti za spremembe. Zato je treba za učinkovito vključevanje najboljših praks v različnih državah in sektorjih prilagoditi učni program in pri tem upoštevati že omenjene specifične razmere.

"Različne zakonodaje in poslovna okolja ter kulturne razlike in tehnične težave lahko predstavljajo izziv pri uvajanju najboljših praks. Zato je treba zagotoviti, da so pristopi prilagojeni vsakemu primeru in scenariju posebej"

Implikacije

Priporočila za oblikovalce javnih politik

Ena glavnih težav procesa uvajanja učnega programa je prenos splošno najboljših praks v določene potrebe posamezne države, vrste podjetja in področja uporabe v poslovne namene. Politične, družbene, gospodarske in kulturne vrednote lahko predstavljajo ovire, ki zavirajo širitev ali prenos inovacij. Če želimo premagati te ovire, je treba najprej razumeti specifične potrebe vsake države in področja uporabe in nato prakse in metodologijo prilagoditi tem potrebam.

5. ZAKLJUČKI IN POTEK UKREPOV

V tem Priporočila za oblikovalce javnih politik so predstavljeni rezultati uvedbe učnega programa pri izbranih malih in srednje velikih podjetjih in izvajalcih poklicnega izobraževanja in usposabljanja z namenom poudarjanja pomembnosti podpore upravljanju inovacij in krepitve povezav med izvajalci in podjetji. S Priporočila za oblikovalce javnih politikom želimo poudariti a) vlogo strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje pri podpori upravljanju inovacij v malih in srednje velikih podjetjih, b) pomembnost upravljanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih pri izboljševanju poslovanja in c) spremembe Priporočila za oblikovalce javnih politik, ki so potrebne za učinkovitejše partnerstvo med malimi in srednje velikimi podjetji in strokovnjaki za poklicno izobraževanje in usposabljanje.

5.1 Vloga strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje

Na podlagi rezultatov vprašalnika je pomembna potreba malih in srednje velikih podjetij **povezovanje z mentorji in izvajalci usposabljanja s strokovnim znanjem s področja inovacij in tehnologije**, ki bi jih lahko usmerjali pri vključevanju inovativnih rešitev in okolju prijaznejših operacijskih sistemov. Uspešnega prenosa inovacij ne dosežemo z enostavnim premikom inovacij v novo okolje. Potreben je **razvoj metodologije, ki pripomore k temu, da proces prenosa inovacij napreduje** in premaga potencialne prepreke. Metodologijo, ki je predstavljena tudi v učnem programu, je mogoče prilagoditi potrebam malih in srednje velikih podjetij s pomočjo izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

5.2 Pomembnost upravljanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih

Inovacije ostajajo bistvenega pomena za evropski gospodarski in družbeni sistem. Evropski gospodarski obeti so na splošno odvisni od inovacij, zlasti digitalnih, in novih tehnologij, ki premikajo meje. Te tehnologije imajo potencial, da prinesejo preboj v produktivnosti, ki ga Evropa potrebuje, zato je treba podpirati njihov razvoj.

Predlagani učni načrt za upravljanje inovacij sodelujočim malim in srednje velikim podjetjem ponudi pomemben vpogled in znanje glede ključnih vidikov inovacij, hkrati pa jim omogoči priložnost za izmenjavo dobrih praks in razvoj širšega omrežja z namenom uvajanja metodologije prenosa inovacij. Zato lahko udeleženci z uvedbo praks upravljanja inovacij **pridobijo občutne koristi, kot so na primer izboljšana**

produktivnost, znižani stroški, večja konkurenčnost, prepoznavnost blagovne znamke, nova partnerstva in odnosi.

5.3 Spremembe Priporočila za oblikovalce javnih politikov za partnerstvo med malimi in srednje velikimi podjetji in strokovnjaki za poklicno izobraževanje in usposabljanje

Ena glavnih težav procesa uvajanja učnega programa je prenos splošno najboljših praks v določene potrebe posamezne države, vrste podjetja in področja uporabe v poslovne namene.

Politične, družbene, gospodarske in kulturne vrednote lahko predstavljajo ovire, ki zavirajo širitev ali prenos inovacij::

- ✓ Družbene ovire. Pomembno je prepoznati, da do prenosa pride znotraj družbenega sistema. Družbeni sistem določa meje ali omejitve, znotraj katerih pride do prenosa ali širitve inovacij.
- ✓ Politične ovire. Vpliv političnih ovir na prenos inovacij je očiten prek obstoječe birokracije in ravni sodelovanja vlad posameznih držav v procesih.
- ✓ Gospodarske ovire. Vloga gospodarskih ovir pri prenosu inovacij je očitna, saj so gospodarski viri bistveni za razvoj in trajnostnost novih inovativnih rešitev.
- ✓ Osebne ovire. Določeni pomisleki posameznikov glede določene tehnologije so lahko vpliven dejavnik pri stopnji sprejemanja. Posamezniki imajo različne pomisleke glede inovacij in gredo skozi različne faze, preden popolnoma sprejmejo spremembe.
- ✓ Kulturne ovire. Tudi kulturne ovire igrajo pomembno vlogo pri prenosu tehnologij. V mnogih primerih se kulturno okolje, v katerem je bila tehnologija zasnovana, razlikuje od okolja, v katerem bo tehnologija uporabljena. Zato je pomembno, da snovalci komunicirajo z ljudmi iz ciljnega okolja in jih razumejo.

Če želimo premagati te ovire, je treba najprej razumeti specifične potrebe vsake države in področja uporabe in nato **prakse in metodologijo prilagoditi tem potrebam**. V kontekstu tega procesa je bistveno razviti pobude, s katerimi izboljšamo **sodelovanje med malimi in srednje velikimi podjetji in izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter izmenjavo znanja** o dobrih praksah in primerih, saj lahko to sodelovanje privede do razvoja malih in srednje velikih podjetij, ki bodo bolj pripravljena na inovacije.

6. PRILOGA

6.1 Vprašalnik INTRARED za PRIPOROČILA ZA

OBLIKOVALCE JAVNIH POLITIK

Dragi udeleženci, zahvaljujemo se vam za sodelovanje v tem nizu tečajev o inovacijah v okviru projekta InTraRed. Upamo, da ste v tečajih uživali in da ste se naučili česa, kar vam bo pomagalo tako v zasebni kot tudi v poslovni praksi. Kot organizacija in kot posredniki se nenehno skušamo učiti in izboljšati svoje tečaje. Zato vam bomo hvaležni, če si boste vzeli čas in izpolnili spodnji vprašalnik ter nam posredovali konstruktivne povratne informacije za prihodnje tečaje. Hvala in upamo, da se še kdaj vidimo.

Projektna skupina InTraRed

<https://www.facebook.com/IntraredProject>

Razdelek A. Informacije

E-poštni naslov

Navedite svojo državo: IRSKA

- SLOVENIJ
- A ŠPANIJA
- CIPER
- MALTA
- GRČIJA
- DRUGO
-

2. Navedite svoj status:

- Izvajalec poklicnega
- izobraževanja in
- usposabljanja (VET)
- Predstavniki malih in srednje velikih podjetij (MSP)
- Član države partnerice

Razdelek B. Član partnerja

Na katere metodološke izzive ste naleteli med pripravo učnega programa?

Na katera področja nesoglasij ali razhajanj ste naleteli med skupinskimi razpravami?

Opišite potencialne stroške in prednosti predlaganega učnega programa.

Razdelek C. Predstavniki malih in srednje velikih podjetij (MSP)

Ali lahko navedete področja oziroma zadeve, ki niso bile učinkovito obravnavane v učnem programu? Zakaj ste

Ali so katere od dejavnosti učencem predstavljale izziv?

Katere bi morale biti prioritete EU glede uvajanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih?

Katere potrebe malih in srednje velikih podjetij se vam zdijo najpomembnejše na področju inovacij? Ali so obravnavane v učnem programu? Utemeljite svoj odgovor.

Ali ste seznanjeni z najnovejšo zakonodajo s področja inovacij v Evropi?

- DA
 NE

Kaj je povod za inovacije? Kaj je bil povod, da ste postali lastnik/zaposleni v malem ali srednje velikem podjetju?

Na katera področja nesoglasij ali razhajanj ste naleteli med skupinskimi razpravami?

Navedite primere uspešnih praks pri omogočanju vloge inovacij v malih in srednje velikih podjetjih

Katere so potencialne težave pri načinu, na katerega se uporabljajo najboljše prakse v različnih kontekstih (države, vrste podjetij, področja uporabe v poslovne namene itd.)?

Opišite potencialne stroške in prednosti predlaganega učnega programa.

Morebitne druge opombe

Razdelek D. Izvajalec poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET)

Ali lahko navedete področja oziroma zadeve, ki niso bile učinkovito obravnavane v učnem programu? Zakaj ste tega mnenja?

Katere sposobnosti bi po vašem mnenju morali imeti izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja na

Ali so katere od dejavnosti učencem predstavljale izziv?

Katere bi morale biti prioritete EU glede uvajanja inovacij v malih in srednje velikih podjetjih?

Katere potrebe malih in srednje velikih podjetij se vam zdijo najpomembnejše na področju inovacij? Ali so obravnavane v učnem programu? Utemeljite svoj odgovor.

Na katera področja nesoglasij ali razhajanj ste naleteli med skupinskimi razpravami?

Katere so potencialne težave pri načinu, na katerega se uporabljajo najboljše prakse v različnih kontekstih (države, vrste podjetij, področja uporabe v poslovne namene itd.)?

Opišite potencialne stroške in prednosti predlaganega učnega programa.

Morebitne druge opombe

